

Heeten, 20 augustus 2021

Betreft: ontwikkeling plannen varkenshouderij

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Wij exploiteren aan de Heetenseweg en een varkensvermeerderingsbedrijf. Ons huidige bedrijfsopzet omvat het houden van ongeveer 1.450 fokzeugen inclusief gespeende biggen en 3.500 vleesvarkens. Dit houdt in, dat we ongeveer 25% van de biggen die worden geboren op ons bedrijf zelf kunnen houden totdat deze slachtrijp zijn. De overige 75% van de biggen wordt geëxporteerd naar Duitsland. Ons bedrijf is een moderne varkenshouderij en scoort meer dan bovengemiddeld door zeer veel aandacht te besteden aan dierenwelzijn, voeding, gezondheid/hygiëne en energie gebruik.

De ontwikkelingen op het gebied van welzijn, mechanisatie en verduurzaming gaan binnen onze sector in een razendsnel tempo. Wij zijn en willen een innovatief varkensbedrijf blijven en willen ons dus ook blijven ontwikkelen. Dit vergt, door nieuwe wetgeving op gebied van welzijn, milieu en brandveiligheid/compartimentering alsmede door sociale- en maatschappelijke ontwikkelingen, schaalvergroting en specialisatie. Nu het realiseren van stalruimte in meerdere etages niet langer wenselijk is en ook niet wordt toegestaan, ontstaat de noodzaak tot meer bouwruimte / -oppervlakte.

Reeds drie jaar geleden hebben wij onze plannen ter ontwikkeling en verdere verduurzaming van ons bedrijf besproken met wethouder W. Wagemans en mevrouw. (medewerkster afd. RO). Ons plan paste destijds niet binnen de toen geldende (gedateerde) beleidskaders. Tevens bevond de gemeente zich in het voortraject ter ontwikkeling van een nieuwe 'Omgevingsvisie'. We hebben toen afgesproken om het ontwikkelingsplan tijdelijk te parkeren, tot dat de globale kaders (horizon) van de nieuwe Omgevingsvisie bekend zouden zijn. Ik heb mij vervolgens ook aangemeld als een van de vele visiemakers, om actief mee te denken en input te leveren aan de totstandkoming van dit plan. Dit om gezamenlijk de wensen te vertalen naar een breed gedragen visieplan voor het buitengebied van Raalte in de periode tot ongeveer 2040. Deze visie is in oktober 2019 gepresenteerd en vervolgens duur U vastgesteld. Samenvattend citeer ik een op ons toegespitste zin uit deze visie: "er wordt gestreefd naar een divers en modern productie- en werklandschap met een toekomstbestendige landbouw, dat vitaal is, reuring kent, maar waar ook wordt gewoond en geleefd. Innovatie, technologie, klimaatdiensten en duurzame energieopwekking maken nadrukkelijk onderdeel uit van het nieuwe verdienmodel van ons buitengebied: een modern werklandschap met een toekomstbestendige landbouw" (een op het lijf geschreven profiel van ons bedrijf).

Naar aanleiding van de vastgestelde Omgevingsvisie hebben we op dinsdag 15 oktober 2019 weer overleg gevoerd met mevrouw _____ en heer _____ over onze ontwikkelingsplannen. Onderling was er overeenstemming dat, nu de Omgevingsvisie gereed is en de globale beleidslijnen van het toekomstige Omgevingsplan vorm hebben gekregen, het tijdstip was aangebroken om onze ontwikkelingsplannen en motivaties aan het college voor te leggen.

Dit was volgens Wethouder Wagemans een stap te vroeg. Eerst was het noodzakelijk om invulling van de compensatie (het KGO beleid) in kaart te brengen doormiddel van overleg met het Oversticht, gemeente en provincie. Hieruit volgde een buurtdialog om zo in de omgeving “maatschappelijk draagvlak” voor onze plannen te creëren. Dit heeft geresulteerd in wensen voor inpasbaarheid van het bedrijf / bebouwing en het verzoek om ten opzichte van de huidige situatie geen toename van geurhinder en stikstofdepositie te veroorzaken. Er volgde een adviesrapport van Het Oversticht. Dit adviesrapport is als bijlage toegevoegd en daarnaast is invulling van de KGO volledig uitgewerkt in hoofdstuk 5.3 van de bijgevoegde MER. Wij hebben ons geformeerd aan het advies van Het Oversticht. Daarnaast hebben wij in aanvulling op de landschappelijke aspecten en uitstraling van de bebouwing invulling gegeven aan de wens van de omgeving om geen toename van de geurhinder & stikstofdepositie te veroorzaken. Hiertoe moeten aanvullende investeringen worden gedaan door het toepassen van verregaande emissiereducerende technieken. Deze aanvullende voorzieningen zijn als “Meest Milieuvriendelijke Alternatief” uitgewerkt in hoofdstuk 8 van de bijgevoegde MER. Op deze wijze kan worden voldaan aan de wensen en wordt maximaal ingezet om het gewenste draagvlak in omgeving te verkrijgen.

Nu wij onze plannen concreet willen maken blijkt dat er over invulling van deze compensatie veel ideeën zijn, maar geen concreet KGO-beleid is vastgesteld door de gemeente Raalte. Dat maatwerk nodig is, zoals aangegeven in de Omgevingsvisie, is duidelijk. Om deze reden hebben we in de MER voor de gewenste bedrijfsopzet twee varianten uitgewerkt en deze vergeleken t.o.v. de huidige situatie. Het betreffen de gewenste bedrijfsopzet (hoofdstuk 6) en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA / hoofdstuk 8). In de beschreven gewenste bedrijfsopzet kan worden voldaan aan alle geldende wet- en regelgeving. Echter in deze opzet wordt niet voldaan aan de wensen uit de omgeving en is ten opzichte van de huidige situatie wel sprake van een toename van de geurhinder en een toename van de stikstofdepositie. Deze toename van de stikstofdepositie kan hierbij worden gecompenseerd door het verwerven van stikstofrechten afkomstig van veehouderijen van derden (“extern salderen”). Door het toepassen van het MMA kunnen we wel tegemoet komen aan de wensen uit de omgeving en is er geen sprake van een toename van de geurhinder & stikstofdepositie. Naast de basisinspanning en de investeringen in de landschappelijke aspecten en uitstraling van de bebouwing conform het advies van Het Oversticht omvat dit alternatief een extra investering van € 448.080,-. Bij het toepassen van dit alternatief wordt in het kader van de KGO derhalve een ruime extra investering gedaan in verregaande milieumaatregelen om de geurhinder en stikstofdepositie zoveel mogelijk te reduceren. Deze invulling van de KGO-compensatie is bijna vier maal zo hoog als op basis van het KGO-beleid van andere gemeentes in de provincie Overijssel wordt verlangd. Wij zijn echter bereid om het beschreven MMA toe te passen en te investeren in deze aanvullende KGO-compensatie.

In onze optiek is deze inspanning aan te merken als “maatwerk” en wordt maximaal ingezet om tegemoet te komen aan de wensen uit de omgeving en maatschappelijke acceptatie te bewerkstelligen.

Door onze ontwikkelingsplannen kopen wij dierrechten voor het houden van 10.750 vleesvarkens van (stoppende) varkenshouders uit de regio (gebied Oost). Op deze locaties worden hierdoor minder of geen varkens meer gehouden. Hierdoor wordt op vrijwillige basis een bijdrage geleverd aan de plannen van Minister Schouten ten aanzien van een “warme sanering” van de varkenshouderij. Door het toepassen van de best beschikbare luchtwassers en aanvullende emissiereducerende technieken daalt in de gewenste bedrijfsopzet met toepassing van het MMA de geurbelasting bij de burens gemiddeld met 27,1 procent. Verder daalt de ammoniakuitstoot, ondanks een toename van het aantal dieren, in de nieuwe situatie naar 5.602 kg NH₃. Dit is een reductie van 1.239 kg (18.1 %). Als gevolg hiervan neemt ten opzichte van de huidige situatie de stikstofdepositie ter plaatse van het Natura2000-gebied “Boetelerveld” af met 35.4 %. Hiermee wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de doelstellingen aan het behalen van de doelstellingen voor de Natura2000-gebieden zoals onder meer opgenomen in het rapport van de Commissie Remkes. Daarnaast wordt ook de natuur en het landschap in de omgeving van ons bedrijf en het Landgoed Schoonheten aanzienlijk versterkt.

Resumerend: Een op alle fronten een zeer goed plan voor een duurzame ontwikkeling van onze varkenshouderij dat naar onze mening past op deze locatie en waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de omgeving en maatschappelijke acceptatie.

Graag zouden wij onze plannen persoonlijk toelichten in de raadsvergadering.

In afwachting op uw reactie:

Met vriendelijke groet,

Heeten, 20 augustus 2021

Betreft: ontwikkeling plannen varkenshouderij

Geachte leden van de Gemeenteraad,

We zouden graag ons varkensbedrijf verder willen specialiseren naar een volledig gesloten varkensbedrijf. Concreet betekent dit dat het wenselijk is om alle biggen van onze 1.450 fokzeugen binnen de thuislocatie aan de Heetenseweg te kunnen huisvesten totdat deze een slachtrijpe leeftijd hebben bereikt. Om dit te kunnen bewerkstelligen dienen twee nieuwe stallen met in totaal 10.750 plaatsen voor vleesvarkens te worden gerealiseerd. In deze stallen kunnen de dieren volgens de eisen van het 'beter leven keurmerk' worden gehouden. Daarnaast is het ook wenselijk om de leefruimte voor de gespeende biggen in de bestaande stallen te verruimen, door aansluitend aan de bestaande stal twee extra afdelingen van in totaal 900 plaatsen voor biggen te realiseren.

Het uitbreiden op onze thuislocatie aan de Heetenseweg biedt om meerdere redenen vele voordelen, die we hieronder kort willen omschrijven.

- Op de thuislocatie wonen 2 gezinnen. Door de permanente aanwezigheid op het erf zijn we in staat om de gewenste zorg en aandacht aan onze dieren te bieden. Hierbij houden we scherp toezicht op het welzijn van de dieren alsmede op de aanwezig technieken (voerverstrekking, luchtwassers, ventilatie etc.) en kunnen zo direct ingrijpen bij ongewenste situaties of calamiteiten.
Ook het sociale aspect, het wonen en werken in veilige omgeving, kan op één erf optimaal worden bewerkstelligd. Dit heeft zeker de voorkeur boven een varkensbedrijf met meerdere vestigingen.
- Indien de biggen volledig op de thuislocatie kunnen worden gehuisvest komt een groot deel van de diertransporten te vervallen. De dieren worden naar de geboorte nog slechts éénmaal getransporteerd. Dit bevordert het welzijn van de dieren en deze kunnen zo onder optimale en gelijke omstandigheden (voer en klimaat) opgroeien. Op basis hiervan wordt een optimale en efficiënte bedrijfsopzet gecreëerd. Naast het bevorderen van het dierenwelzijn worden zo het aantal vervoersbewegingen verminderd en de bedrijfshygië verbeterd. Door de realisatie van een volledige gesloten varkenshouderij wordt de gezondheidsstatus verhoogd en de kans op dierziekten en verspreiding hiervan zoveel mogelijk beperkt.
- Het varkensbedrijf en de beoogde nieuwe stalruimte worden aangemeld bij de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV). Door de omvang van ons varkensbedrijf worden er bij deze deelname hogere eisen gesteld. Dit houdt in, dat ons bedrijf bovengemiddeld moet investeren in de thema's dierenwelzijn, diergezondheid, brandveiligheid, milieu, klimaat, fijnstof en omgeving.

- Op onze huidige bedrijfslocatie zijn we qua energieverbruik inmiddels voor ongeveer 70% zelfvoorzienend door het plaatsen van 1.250 zonnepanelen. Door de realisatie van de nieuwe stallen kunnen ongeveer 3.000 zonnepanelen extra worden aangebracht. Hierdoor zijn we volledig zelfvoorzienend en daarnaast kunnen wij als 'energieleverancier' een grote bijdrage leveren aan de energieopgave & klimaatdoelstellingen van de overheid. De benodigde warmte voor het huisvesten van met name de pasgeboren biggen wordt verkregen met warmte uit de al aanwezige luchtwassers. Deze luchtwassers filteren de stallucht van ammoniak, geur en fijn stof). Door het toepassen van warmtewisselaars wordt de verkregen warmte met toepassing van twee warmtepompen geschikt gemaakt om deze toe te passen in alle aanwezige vloerverwarming. Kortom wij zijn niet meer afhankelijk van aardgas. Ook de nieuwe stalruimte wordt duurzaam verwarmd door het toepassen van dit systeem.
- Een goede en constante voeding is voor varkens essentieel. Daarom maken we het voer voor onze dieren zelf. We gebruiken hiervoor veel granen zoals gerst, tarwe en maïs, die worden geteeld in de omgeving. Tevens gebruiken we veel (45% van het rantsoen) bijproducten uit de humane voedingsmiddelen-industrie. Met name restproducten van brood, beschuit, pepernoten en koekjes dragen bij aan een smakelijk voer voor onze dieren. Bijproducten zoals tarwegries (vliesjes van tarwe), sojahullen (de doppen van sojabonen) en zonnebloemschroot (resten van zonnebloempitten na de extractie van olie) zorgen, met name bij de fokzeugen, voor een evenwichtig voedingspatroon. Het zelf maken van voer is financieel alleen aantrekkelijk voor bedrijven met een bovengemiddelde omvang. Dit met name vanwege de hoge investeringskosten en extra arbeid die hiermee zijn gemoeid. Ook het voer voor de gewenste extra aantallen vleesvarkens kunnen we met kleine aanpassingen in onze huidige voerinstallatie zelf maken. Tevens kunnen we hierdoor, vanwege een grotere doorloopsnelheid van de producten, meerdere soorten bijproducten uit de humane voedingsmiddelenindustrie toepassen.
- De mest van ons bedrijf wordt reeds conform de wettelijke eisen voor 52% verwerkt en afgezet buiten de landbouw. De overige mest wordt afgezet naar eigen landbouwgronden en gronden van akkerbouwers in met name Groningen en Drenthe. Gezien de ontwikkeling en wensen voor kringlopen is het aannemelijk dat dierlijke mest in de toekomst de kunstmest grotendeels zal vervangen. Op onze locatie kunnen wij door het scheiden van de mest een hoogwaardige meststof genereren en deze beschikbaar stellen voor de gewenste kringlooplandbouw.
- Al onze stallen zijn uitgevoerd met emissiebeperkende maatregelen die ruim voldoen aan de AMvB huisvestingsnorm. Met de beoogde bedrijfsontwikkeling zullen nog extra maatregelen worden getroffen om de emissie van ammoniak, geur en stof nog verder te reduceren. Uiteraard wordt hierbij ook aandacht besteed aan de stikstofdepositie ter plaatse van de Natura2000-gebieden. Deze stikstofdepositie zal ter plaatse van de genoemde Natura2000-gebieden als gevolg van de beoogde bedrijfsontwikkeling niet toenemen.
- Om te laten zien wat we doen en hoe goed de varkens het hebben op ons bedrijf zijn we aangesloten bij "Salland boert en eet bewust". Uitgangspunt hierbij is om een eerlijk en transparant beeld te geven van de gehele bedrijfsvoering. In het kader van voornoemde wordt ontvangst- / educatieruimte gerealiseerd eventueel in combinatie met de verkoop van vlees en streekproducten.

- Het varkensbedrijf wordt momenteel goed ontsloten via de provinciale weg N332. Ook voor de gewenste bedrijfsopzet is deze bestaande ontsluiting ruimschoots voldoende.
- Het beoogde bedrijfsontwikkelingsplan valt onder de provinciale beleidskaders Kwaliteitsimpuls Agro & Food (KAF) // Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). In dit kader hiervan is samen met Het Oversticht een plan opgesteld. Hierbij wordt onder meer invulling gegeven aan het principe “voor wat, hoort wat”. Dit willen wij onder andere gaan invullen door het investeren in extra groen en landschappelijke elementen (groenstrook / houtwallen / vijver etc.). Daarnaast zijn in het kader van de “buurtdialoog / maatschappelijk draagvlak” ook de omwonenden betrokken bij de planvorming. Hun wensen zijn meegenomen en in de MER nader uitgewerkt. Dit heeft onder meer geresulteerd in een MMA waarbij ten opzichte van de huidige situatie, ondanks een toename van het aantal dieren, sprake is van een afname van de geurhinder en stikstofdepositie. Wij zijn bereid om dit MMA, waarbij ten aanzien van de omgeving de grootste mogelijke inspanning wordt geleverd, toe te passen en hierin mede in het kader van de KGO extra te investeren.

Afsluiting en verzoek

Samenvattend beschikken we volgens ons over een unieke bedrijfslocatie voor het exploiteren van duurzaam gesloten varkensbedrijf. Ter plaatse kan het gewenste ontwikkelingsplan op een goede manier worden gerealiseerd met voldoende aandacht voor onze dieren, onze omgeving, de natuur en voor ons als agrarische ondernemers. Kortom door deze bedrijfsopzet met veel extra inspanningen voor dierenwelzijn, milieu en omgeving, is sprake van een varkenshouderij met een lage foodprint en die “people en planet proof” is. Dit alles kan echter alleen maar worden bewerkstelligd door specialisatie, schaalvergroting en bovengemiddelde prestaties. Een gesloten bedrijf zal nog meer synergie opleveren, ons bedrijf enorm versterken en toekomstbestendig maken. Ons gezin behoort tot één van de weinig overgebleven jonge agrarische ondernemersfamilies binnen de gemeente Raalte. We beschikken over een enthousiast en gedreven team van goede en deskundige mensen (Ondernemer van het jaar 2013 in Raalte). Dit team maakt ons bedrijf succesvol zonder de eisen en wensen op het gebied van dierenwelzijn, omgeving en milieu uit het oog te verliezen. Wij willen graag op deze voet verder gaan! Het verder optimaliseren van een ons varkensbedrijf tot een energieneutraal toekomstbestendig kringloopbedrijf, zal voor ons de kers op de taart zijn.

Gelet op voornoemde verzoeken wij u dan ook om kenbaar te maken of u bereid bent om planologische medewerking te verlenen aan het vergroten van het bouwvlak voor de realisatie van het beschreven ontwikkelingsplan voor ons gesloten varkensbedrijf met een omvang van 1.450 fokzeugen inclusief gespeende biggen en vleesvarkens op de locatie Heetenseweg . In de bijlage vindt u een eerste impressie van de gewenste bedrijfsopzet inclusief landschappelijke inpassing.

Graag vernemen wij uw reactie zodat we vervolgens verder kunnen met het ontwikkelingsplan en de hiervoor benodigde procedures in gang kunnen zetten. Mocht u nog vragen hebben of een nadere toelichting wenselijk vinden, dan kunt u natuurlijk altijd even contact opnemen.

Met vriendelijke groet,
